

atin
ritók

88

yuvize

FORRÁS

és legfelsőbb körökben is.

italul szolgál.

si zavaroknál.

nem változtatja
szel

szolgálatot tesz.

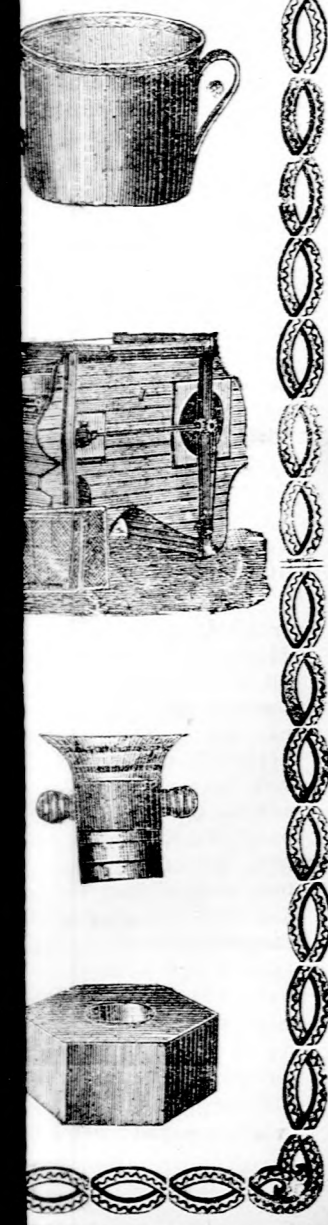
nykás borokhoz
és savanyuvize.

gyetemi tanár

Allegzési, emésztési és
hitis-görvely-, vese- és
munkaerő megerősítő
szérum. Gazdag szén-
savtartalommal igen
széles körű használatra
alkalmas. Fürtésben is, é
gyógyászatban bizonyított.

szertárban, fü
n kapható.

ak. udvari ászár
állítónál
részlet-tér 8 ór.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Alap szemléni részei állók minden kör-
omány a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bármikor küldendő.

Előfizethető helyben:
Tulajd. K. Lajos könyvtárában,
és a kiadóhivatásban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
Nagy hasábré petit sorozat 5 kr. Nagyobb
terjedelmű a többszöri hirdetések alku
szériájában áron vértetnek fel. Helyg
díj minden külön bejelölésért 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újsónaszor 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora
50 krajczár.

Hirdetések fölvetnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatásban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adjanak vissza.

Ratiu a vádló.

Tulajdonképpen nem is kellene ezek-
kel az oláh urakkal és ezzel a nációval
annyi foglalkozni tollal a lapban, hanem
annál többet bottal a deresen.

Amit most érdeme szerint el kell
bírálnunk, az Ratiu védelme a kolozsvári
ügyvédi kamara előtt. Nem a kamara-
rától került ki ez a nevezetes okmány,
hanem a Tribunalból fordították vissza
magyarra. A kolozsvári ügyvédi kamara,
ha van egy kis tekintélye és önérzete,
tárgyalni se fog felette, hanem vissza-
küldi írójának azzal a megjegyzéssel,
hogy tessék a tekintetes ügyvéd urnak
tisztességesebb hangon írni felettes ható-
ságához, tessék tisztába jönni azzal, hogy
nem valami nagyszabedő bérkocsissal be-
szél. Az bizonyosan fejébe csapná ilyen
fogalmazványt az ostornyel.

Arra a súlyos vádra, milyent csak
a mi alkotmányos és tulságosan udva-
rias igazságszolgáltatásunk mellett lehet
hónapokig hevertetni büntetés nélkül,
Ratiu megadja a feleletet.

Nem feleletet mond, hanem viszont
vádát emel mindenki ellen, akinek az ő
szemtelen, államellenes viselkedése nem
tetszik. Megáll az ember gondolkodó ezze,
a mikor végigolvassa ezt az írást. Mi-
ként lehetséges ez egy olyan államban,
mely nem szolgálja senkinek, a hol uraz
igazságszolgáltatás, hogy egy alattvaló ily
qualifikálatlan módon nyilatkozzék azon
fogalmakról, melyek a többség szemében
szentség számba mennek.

Azt mondja ez az ur:
»Nem mi vagyunk az árulók,
hanem azok, akik minden évben
Turinba vándorolnak Kossuth-
hoz.«

Nincs magyar — még a politikai
ellenfelek között se — aki a legnagyobb
tisztetéssel és hódolattal ne gondoljon arra
a megtört aggyastyánra, ki a hazafiság
eszményképe, az elvűség bályánya előt-
tünk. — Nincs magyar ember, aki ne a
legnagyobb hódolattal emelné meg kalap-
ját Kossuth Lajos előtt. És ott abban a
kakukfézsekben, hol ilyen haszontalan
ficzkókat melenget testén a társadalom,

akad egy mocskos nyelvű ember, a ki
nyilvánosan árulónak meri nevezni a
magyar nemzetet s izapba mártott tollal
legtámadta azt a szent hőst, akihez
záródok utra járunk.

Hát mi ez?
Hát több mint véleményszabadság, ez
nyilvános támadás a magyar közszellem
ellen, izgatásra szánt aljas rágalom. Nyil-
vánosan, a hatóságok előtt lehet hazudni
nálnunk? Ha valaki egy korhadat fakeszert-
tel fűti be a kályháját, megbüntetik érte
s aki egy nemzet élő eszményét leköpi,
az szabadon jár? Szabadság ez? Nem,
ez a szabadság hajt és zsrilömg az azon
az izomzatán, melyet állami léteünk és
erőnk kellene, hogy megalkossion.

Nem elnézés, nem fontolgatás kell
ide, hanem statárium, Ráday és anyyi
csendőr, amennyi összberija fogdosni azt
a sok kabátba bujt martalócszót, aki ma-
gyar állampolgárságot kunyorál s mikor
polgára lett e hazának, ellene tör s ha
egyre nem képes vak dühében, leköp-
dösi homlokán a czimert.

Hát mindnyájan alszanak azok, akik-
nek kötelességük a kezükbe adott jog-
oknál és eszközöknél fogva az, hogy
minket megvédjenek a támadások ellen?
Alszanak azok, akiknek kezébe van adva
az igazságszolgáltatás?

Kisértené meg egy más, szintén al-
kotmányos ország alattvalója azt, hogy
nyilvánosan szidalmazni merje az álla-
mot és azt, aki azt megteremtette. Mit
tennének vele? Azt, amit megérdemelnek.

Az ökörnek, ha veszélyes, letörük a
szarvát, a kigyónak kitepik a méregfogát,
az embernek nevezett vadállatot elné-
mitják, hogyha beszéd helyet csak ordi-
tani tud.

Keztyüs kézzel medvét szelidíteni
nem lehet. Oda bot kell.

A trónörökös-kérdésben érdekes
magatartást tanúsítanak a bécsi lapok. A kor-
mányhoz közel álló sajtó-organumok a magyar
felhivatalosokban megjelent kommunikének meg-
felelőleg nem bolygattak a kérdést, míg a N.
Fr. Presse az osztrák közjog szempontjából ki-
válóan fontos megjegyzéseket fűz ahhoz. Az
idézett lap konstatálja ugyanis, hogy a magyar
közjog szerint a trónöröklési kérdése tisztában

van, mert a pragmatika szankezió a magyar
törvényhozás határozatának tárgyat képezte, a
törvény teljes erejével kihirdetetik, képezvén
a törvény integráns részét a magyar alkot-
mány. De megjegyzni ehhez a N. Fr. Presse,
hogy a trónöröklés rendje az osztrák alkot-
mányban egy szóval sincs érintve, s a prag-
matika szankeziót Ausztriában soha ki nem
hirdették s azt a házi törvényt, a mely ha
nem is a trónöröklés rendjét szabályozza, de
fontos kérdésben — minő a regenség — in-
tézkedik, szigorú titokban őrzik s annak lé-
nyegét csak az állami és udvari hivatalok
legmagasabb körében ismerik. Így tehát —
konstatálja az osztrák lap — nem lehet álli-
tani, hogy a trónöröklés kérdése, a mennyiben
az Ausztriát érinti, teljesen tisztába van hozva
s egyáltalán nincs kizárva az a lehetőség, hogy
kiskorának trónrajutása esetén az Au-ztriára
vonatkozó hazai és családi törvény nincs ösz-
szhangban a magyar közjoggal. A Bud. Corr.
konstatálja, hogy Károly Lajos főherceg nem
mondott le trónöröklési jogáról.

BELFÖLD.

**Az oláhok újabb garázdálkó-
dása.** Bucsujáró hely lett a gyulai havasok-
nak az a része, a hol a szabadsághős, Vasvári,
vitéz bajtársaival együtt vadállati kegyetlenség-
gel lemezáróltott. Minden héten vonul ki
oda egy-egy uri társaság és mindig
lerontva találja a kegyelet által állított emlé-
ket. Egyrészt a havasnak kegyelet teszi vonzóvá
ezeket a kirándulásokat. A múlt héten Gyulu-
ból vonult ki egy hölgyek és urakból álló tár-
saság a Funtinell alá a belesi völgyig. Pop
Miklós gyulai főszolgabíró vezetése alatt. Mikor
lementek, állott még az ideiglenes emlék, rajta
volt az a cser korszor, melyet a megelőző hé-
ten a bánffy-hunyadi társaság ünnepélyesen
rea helyeztet. A mikor visszatértek a belesi
völgyből, akkor már szét volt hányva s a
cser korszor szét volt tépve. Ezt a
vadállati eljárást szintén az emberi érzületük-
ből kivetkezterett vad dászkelek követték el.
Most már negyedszer hanyták szét azt az em-
léket, a melyet a kegyelet emelt. E durva és
vad eljárással kapcsolatban megemlítjük,
hogy a gyűjtés a Vasvári emlékre lelkesen
megindult. Az ereklye muzeum-ot mindennap
kérenek gyűjtő-iveket s néhány őr gyűjtés csak-
nem minden nap foly be. Remény van, hogy
rövid idő alatt összegyűl annyit pénz, a mely-
ből egy egyszerű menház és egy emlék felal-
lítható lesz.

Törvényjavaslat a telepítésről.

Bethlen gróf földművelésügyi miniszter az ösz-
szel kimerítő törvényjavaslatot terjeszt a tör-
vényhozás elé a telepítés ügy szabályozásáról.
E javaslat pontosan meghatározni szándékozik

a telepítés előfeltételeit, különösen az egyes
telepítvényeseknek kijáró területek maximumát
és minimumát, a minden községben szükséges
kulturintézetek terjedelmét és az egyes telepít-
vényesek részéről való töréstészek feltételeit.

Amerika és a tótok. A Columbus-
ünnepek híre eljutott a felvidéki tót köznép
közé is és itt érdekes és jellemző mozgalmat
keltett. A makovici tótok mint a Felv. Közl. je-
lenti — elhatározták, hogy Amerika fölfedezé-
sének 400-dik évfordulóját ők is megünneplik,
miután a felvidéki tótság olyan sokat köznép-
het Amerikának.

A horvát tartománygyűlésből.
A horvát tartománygyűlés megalakult. Elnöké
majdnem egyhangulag Horvath Miklóst, ale-
nökké: Györgyevics Henriket választották meg.
A formai-ások elintézése után dr. Frank szó-
lalt fel, kérvén a házszabályok ama rendelke-
zésének megváltoztatását, hogy indítványok
megtevésére tíz aláírás szükséges és hogy a
képviselők a tartománygyűlésből kizárhatók.
Az elnök azt válaszolta, hogy a ház ez íránt
olyképen fog intézkedni, a mint jónak látja.
Végül megválasztották a ház felirati bizott-
ságot.

KÜLFÖLD.

Széchenyi gróf lemondása. Mo-
narkánk berlini nagykövete beadta lemondá-
sát és a király, mint értesülünk, el is fogadta
a demissziót. Széchenyi gróf, a kinek távozá-
sát Berlinben nagy sajnálattal látják, magyar-
országi birtokán szándékozik letelepedni. Hogy
az utódi ki lesz, arról még mi bizonyos se
mondható. Beszéltek ugyan az utóbbi időben
arról, hogy a berlini nagyköveti állást Sző-
gyény-Marich Lászlóval, a király személye kör-
üli miniszterrel töltik be, de ez a hír csak
rezervál fogadható.

**A romániai kulturális kiált-
ványa.** A romániai kulturális veres tintával
irt felhívást intézett a Balkán-ligához, melyben
felhívja a szlavokot, hogy egyesüljenek a
románokkal és irtsák ki Európa fe-
kéjét, a magyar bestiákat. Európában
két nemzet bír létjoggal, a szláv és a latin.
— Minden más ki kell irtani; ha ez
megtörtént, akkor magától következik az euró-
pai köztársaság. Ez előztél hét évvel Romá-
niából kiutasított Ciurcu, ki jelenleg a »Tim-
pul« cz. kormánylap szerkesztője, szintén fel-
hívja a balkán ligát, még pedig külön levélben,
hogy törjenek a germánok és a magyar nem-
zet ellen.

Román fészkelődés. Bukarestből je-
lentik, hogy a napokban meg fog jelenni a
magyar egyetemi hallgatóknak a román kér-
déshöz annak idején közlé tett memorandu-
mára a magyarországi román diákok válasza,

is bosszantja. A pipiske leányka mosolya nap-
fényt ellenfeled gunyosolya ellenben zivatart
jelent. Ha jóakaró főnököd kedveltségéből háta-
dat veregeti, az előtéd kedves; ha ellenben
durva kezek hátadat döngtetik, az végtelen
fájó érzetet kelt. Lám! Ha ketten ugyanazt cse-
lekszik, mannyire különbözö!

Még a nagy emberek is szeretnek egyben-
másban kontarkodni azon téves hitben, hogy
ők mindere képesek. És a világ elnézéssel van
e gyengéik iránt. Ki is haragudnék a napra,
hogy sápadt melleknája, a holdra, hogy udvara
van és a szivárványra, hogy muló másod-
szivárvány képzésére erőlködik.

Ne légy közönyös az emberiség nagy kér-
désői és világra szóló eszméi iránt. Sőt inkább
érdeklődjél minden haladás és vívmány iránt.
Egy ember csak egy parányi pontocská a világ-
egyetemben; de az emberiség a legmagasztosabb
fogalom, melynek lánczszemeit az egyes em-
berkek képezik és ennél fogva mind az emelkedés-
ben, mind a hanyatlásban tevékeny részt vesznek.

Ha a tested erős talpazatára állítod, oly
erősen áll, mintha gyökeret vert volna; de ha
a fejedre vagy az elére állítod, akkor nyomban
összedől. Haztartásodat kicsinyben kezdjed, hogy
nagyban végezhesd. Az ifjuság már önmaga-
ban veve is elég boldogság. Nem kell kezele-
tes igényekkel a jelent megmetelyezni, és a
későbbi kor kényelmét és jöletlet feláldozni. In-
kább bagarával kell kezdeni és lakkal végezni,
mint megfordítva!

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

SZERETNI — ÉLNI . . .

Szeretni szóban és írásban
Örök végtelenül,
Hó lánggal, mely a valóságban
Olyan hamar lehűl, —
Szerelmünk ez nekünk!

És élni szóban és tettekben
Az ércnél is tovább
S növelni a futó szelekben
A föld kavatort porát, —
Ez a mi életünk!

Azt a részét . . .

Azt a részét a szívemnek,
Mely a nőben nem tud hinni,
Ugy szeretném kiszakítani —
Kiszakítani, eltiporni.

Azt a részét a szívemnek,
Mely a nőben tud még hinni,
Ugy szeretném kiszakítani —
Kiszakítani, megsírni!

EGY KÉP ELŐTT.

Ugy megőrzöm azt a képet,
Mint ereklyét, oly híven.
Vélem olykor, hogy megéled,
A szemem míg rajt' pihen.

Férfi volt, rajongó lélek:
Ideálért lángola,
És megölte őt az élet:
Kora sír lón otthona.

Elfelejtellen tanárom,
A te drága képed ez.
Elmerengve, his sováron
Lelkem rajta révedez.

Óh, ha én is olyan volnék:
Ideálért lángolnék!
Óh, ha én is úgy — meghalnék,
Ha megölné a valót!

Mig elbúzó az a képet,
Ugy jó, mint egy villanás:
Jaj megéled, jaj megéled!
Én vagyok az, senki más.

Jánossy Zoltán.

Gondolatok.

Írta: Zalai Márk.

Legtöbb esetben a legjobb színész mit
sem érez szerepéből, és mégis el tudja hitetni
a közönséggel, hogy ő valóban és bensőleg át-
érzi személyesített hősének örömét és bánatát.
Az élet színpadján is találkozzunk akárhány ily
hazug tettetűvel, kinek szíve jéghidegen marad,
midőn a közönséget a lelkesedés legmagasabb
fokáig felvillanyozza, ki bensőleg sir, midőn a
közönséget megnevetteti, és kaczag a könnyen
felhevült nép könnyűhiszségén.

Nem csak az ifjuság tanul az érett koru
férfiaktól, hanem gyakran az öregek is tanul-
nak az ifjaktól. Miként a nap visszaverődő fé-

hajtásomat, továbbgy — ámbár én bittung az alól fölment- elére nem állhatok, de az azok módjaira tal és utasításokkal ilyenek iránt meg-

szóbb köszönetemet azafias üdvözléssel s ok a mélyen tisztelt 6-án. Székes szolgálja KÁLMÁN.

anya. A honvéd- es regén ki volt je idő, hogy a vásár előre gondoskodj- onknak azonban ugy a Pató Pál ur 600 percze hagyott. az elharmarkodott in- panaszra adnak al- okunk, hogy e pa- k hasábjait, s azért sztetelben álló barát- következő levelét:

eseket viszen végé szagos bőrvasárt, mely földből kiáított hon- készült, a városon rostra, hogy a koleras- : meglassa, hogyha zán készül, annak most már akapujóg elmehet a többivel, meg privilegiumot ödörnek a hres köz- lására, a miert ugyan keményen megbünté- nek, ha azon köz- skóból az elmebeteg egy párnappal ezültő körházban levő bete- epület tövében hagy- osoltát, míg az ma- n periferia, ez édes ana sem lehet, ott a tanját, pedig ezen nagy munkába és költ- lott a város: leg- tetén, a hol egyébkör okok alkalmával annyi fordul, azt a piszkos ezélya oines egyéb, lmul szolgálai, meg- álnacsának betöltetni székes kerítést csi- szüntetve a dögletes a koleras, a lez- is ártalmas. Sokat, de hat azt hiszem, ar valahára tanácsok ez elhanyagolt helyet itítja. A vásárteret ma, állíttasson fel an- zonyos helyet, egy nek tesz vele nagy kolera terjedését ga-

tolja meg. Elég ha a Miklós-utczai nagy nyíl- árok mellő bosszankodásra továbbra is meg- hagyatik emlékül az utókornak. Kedves barátom! ha figyelemre méltatja e soraimat, legyen szí- ves felhasználni lapjában, a közkívánatnak ta- lán ezuton segítheti fogunk. Meg egyet a bölcs intézkedésekről őrök: Az! a szegény eziruzsost, a ki a Margit-füredből volt kénytelen sátorát elhontva más helyet, alkalmasabbat kéri, a kinek a Széchenyi-utca végén mutatták ki a helyet, most elzavarták a kisuj-utca végére a ka- szárnya mellé, hogy harmadszorépítse fel bódéját. Hát a nagy közönségre nincs semmi tekintet, legalább úgy látszik, kereshetik a vidékiek, ha ugyan kedvők lesz a tisztés nyugoti soron vé- g-barangolni. Hát nem látták meg a Miklós- utca végén fekvő nagy térséget? — Nem tisztességsébb hely lett volna ez? Mi? — Debreczen, 1892. aug. 9. — Szíves üdvözléssel barátja: **K. G.**

* **A szabadságharc kiállítás az államtulajdonában.** Gróf Csáky Albin miniszter megígérte a szabadságharc kiállítás rendezőinek, hogy az orsz. muzeum számára átveszi e becses gyűjteményt, mert a szabadságharc méltósága is megköveteli, hogy e szent ereklyék országos muzeuma ne valami vidéki városban, hanem a vidéki és külföld nagyszámu utazótól látogatott fővárosunkban legyen.

* **A női kereskedelmi tanfolyam.** A debreczeni női kereskedelmi tanfolyam fényes és meglepő sikere után igen nagy az érdeklődés a jövő iskolai tanfolyam iránt, — mely október elején veszi kezdetét. Nemesak helybeli tekintélyes kereskedők, iparosok leányai készülnek a kereskedő pályára, hanem számos vidéki szülők is irtak már ez érdekben a kereskedelmi-és iparkamarának, valamint a női kereskedelmi tanfolyam igazgatóságának is. Felvilágosítás gyanánt értesítjük a szül- öket és gyámokat, hogy a beiratások ez év- ben csak szeptember 10-ig tartanak. — Azon 15—18 éves nők, kik 4 polgári, vagy 4 fel- sőbb leányiskolát végeztek, rendes hallgatók gyanánt felvételi vizsgálat nélkül irattnak be. Azok pedig, kik a törvénytiszta kvalifika- cióval nem bírnak, vagy az előírt kornál idő- sebbek, felvételi vizsga és korengedély iránt a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatás- ügyi minisztériumhoz folyamodhatnak, mely folyamodvány a női keresk. tanfolyam igaz- gatóságához: Czegléd utca, ref. felsőbb leány- iskola helyiségében naponta benyújtható, hol részletesbb felvilágosítást nyerhetnek. — Az előkészítő tanfolyam azon nők részére, kik- nek felvételi vizsgát kell tenniük, már augusz- tus 15-én veszi kezdetét. — **A z i g a z a t- ó s á g.**

* **Bevándolt zugirász.** Nánassy Lajos a neve annak az embernek, a ki vidékünkön a becsület és hiszékeny falusi népet éveken keresztül beugratta. Egy Fekete Sándor nevű öreg földművest is beugratott tavaly; de rajta vesztett. A dolog a következőkben áll. Nánassy Lajos utján Szathmáry József eladta Szathmáry Györgynek az ő fele földjét, de bizony e mellé a fele föld mellé a contractusba be- csusozott a Fekete Sándor fele-földje is, melyet aztán tőle elvettek. Ez utóbbi ezért 4 évig perelt, míg visszakapta, mely alkalommal Nánassy újra 20 frtot esalt ki Feketétől, hogy

Később lett oka másért is szomorokodni. Gondáné szem- fil tanutól hallotta az esetet elbeszéli. Később azt erősítette, hogy ő is ott volt, látta; — így meg úgy történt. — Melyik Szabóval történt? — A tejeles^s Szabóval. Egy hét mulva meghallhatta Szabó János teljes címét: tejeles Szabó János. Ki volt az indítója? A falu. Ki merészeli őt gunynévén hívni? A falu. Majd megmutatja ő, hogy ki a hatalmasabb. Kinek? A falunak? Bepereli, elcsukatja. A falu? Ki az a falu? Mindenki és senki... Hiába járt fűhöz-fához, rajta maradt a tejeles^s előnév utódain is; s volt haszna, mert Szabó János sokat elfelejtett a rátartis- ságból.

Mikor egyszer összetalálkoztok házuk előtt Balogh Gergelyvel, megelőzte a beszédben. — Most már összeillik a Szabó, meg a Balogh familia, szomszéd uram. — Nem illik az most sem. A nemesi levél annál drágább, mentől régiebb. A hirtelen Balogh familia régebben kapta az előnévet; az is valami, szomszéd uram. — Hm... pedig... na, persze... talán igaza is van. De hát azok a gyermekek mintha még most is szeretnék egymást. Kinyitott a Szabóék utcájotuk s mire Balogh Gergely észrevette, Szabó Erzsi ott csüngött a nyakán s olyan édesen kéro hang- gon tudott megszólalni: — Haragszik rám, Balogh bátyám? — Mit? ... Te read? ... Te, te, te, kis boszorkányszemű. Ejnye, hol van az a Pety?... Haragudni? Van is eszemben! ... Dehogy haragszom, leányom. Az Isten is a mi szá- munkra teremtettt téged. Hanem ha elcsavar- tad annak a fiúnak a fejét, hát... Szabó uram helyén valónak tartotta a nyitott utcájátó felé mutatva, közbe szólani: — Hát ha belől kerülnekn, szomszéduram. Holnap szombat lesz, felirathatókn ezeknek a gyermekeknek a nevét a papnál.

a földet visszatelekkönyvelteti. Különben szá- mos ilyen esete van Nánassy uramnak, de azért még mindig folytatja üzelmét. A vádlot- tat dr. Hartstein Lajos ügyvéd védi.

* **Az uristen a szinpadon.** Mára- maros-Szigetről írják: A városunkban Lesz- kay András szingigazgató vezetés alatt mű- ködő debreczeni szinársulat e hó 5-ikén a pénteki szokásos népelőadást tartotta a »Pe- leskei nótárius« bohózzal. Epen, mikor a pe- leskei nótárius a nemzeti színház épülete előtt olvassa az »Othello« szinlapját, kilép a kulisz- szak közül egy ember a nagybotjával s a szinpad közepére út. Ez azon jelenet, mikor a szinpa- don a nélkül is járnak kelnek, ábrázolván a szin- ter a kerepesi-utat s így fel nem tűnt az idegen ember szinpadra lépése. Hanem egy- szer csak elkijaltta magát az idegen ember: »Térde emberek, én az uristen vagyok!« Ek- kor ijedt meg igazán Püspöki a színész, a pe- leskei nótárius derék személyesítője, mert az uristent ábrázoló idegen nyancsak féltelmé- botsuhintásokat irányzott Zajthay uram felé. Ebben a pillanathban lépett a szinpadra egy hordár, egy rendőr s egy parasztos kinezési asszony, hanem akkor már a peleskei nótárius hirtelen lehajolt, átkarolta az idegent s kiszál- lította a szinpadról, a függöny pedig legördült. A peleskei nótárius közönsége, mely az impro- vizációkhoz, a szinpadi Othello előadás meg- zavarásához, Baczur Gazsi duhajkodásához hozzá szokott, azt hitte, ez a mulatságos széna is az előadáshoz tartozik, csakis később tudta meg, hogy Schrek Antal nyugalmazott börtön- őrt fogta el régi hőbortja, az Uristsenség s be- lopózkodt a szinpadra. Nagy bajjal sikerült aztán a szinpadról elszállítani, hova a rendőr, hordár és a Schrek felesége azért léptek be, hogy Z a j t h a y-P ü s p ö k i nótárius uramat valami nagyobb bajtól megmentse. Szeren- csére a találékony színész ügyesen — tamo- gatás nélkül — elvégezte a maga megmen- tését.

* **Tokaj szürettel!** Tokaj főbirája, Ranner Ignác azt az örömdetes hírt közli, hogy az idén ott bő szüret várható, a milyen már évek óta nem volt. Tokajban különben még nagy mennyiségű ő bor is van s az idej szü- ret a pinceszek előreláthatólag ismét meg fogja tölteni.

* **Hadjárat a férjek ellen.** Egy berlini helyi tudósító hozzászólásokat beszél egy titkos női szö- vetségről, mely két év előtt alakult a német metropol- ban s már mintegy 200 előkelő nőtagja van. A szö- vetség célja felügyelni a férjek fölött, nehogy ezek tévutra lépjenek, vagy ha már félre léptek, ismét a helyes utra terejék őket. A hölgyek — bármily hi- hetetlenül hangzik is — magánélettív iroda mintájára szervezkedtek és igazi kémkedési rendszert folya- nak. Megfigyelik a férjak szokásait, áruhában eljárnak oly vendéglöbke, hol pinceszékek szolgálják ki, sőt volt reá eset, hogy egy hölgy szabónéknak adva ki magát, szobát bérelt az Alvenslebenstrassen, hogy a szomszéd- szoba ajtajába furt lyukon át a gyanuba fogott férjert megfigyelhesse. Ha aztán egy férjert tetten érnek, a saját bíróságuk e idezik. Ha nem jelen meg, in contumacia ítélik el. A büntetések különbözők. Eny- hitő körülményeket a bájós ítéletek nem veszt tekint- tetbe. A büntetés lehet pénzbürság, fenyegetés váló- pórról sőt — testi fenytés is, melyet a nők maguk hajtanak végre. — Vajon a titkos szövetség ért-e el eredményt intézkedéseivel arról a berlini lapok, melyek e hirt először közölték, nem nyujtanak felvilágosítást.

* **Tolvaj szabólegény.** — Feldmann Jónás szabósegéd meguntta bus, egyhangu életét és elhatározta nagy hirtelen, hogy bucsut veszen e városától és elmegy másfelé. Es megtévte. Csakhogy e! nem ment oly tisztán mint egy szent, hanem, hogy az uton ur is legyen, ne olyan rongyos és kopott, egy órát s egy csomó ruhát lopott. Ugy de a károsul- tak, nevezetesen gazdája és egy társa észre- vették a gazságot s megcsipték ókgyelmét a vásárterem egy komédiás bódé előtt. Bekísér- tették a rendőrségre, a hol Feldmann Jónás urnak le kellett vetni magáról a más ruhá- jat s akkor vették észre, hogy ő bizony csak egy oroszlanbörbe öltözött számar. Az ügy most a kir. ügyészségnél van.

* **Apróságok.** K a t o n a i s k o l a b a n. Altiszt: Miért vannak lovasitva a gya- logsági törzstisztek? Ujonez: Tudom, de nem merem megmondani. Altiszt: No csak, ki vele! Ujonez: Mert a nagy poczakjoktól nem tudnak gyalogolni. * **Modern leánykérés.** Fiatal ember (a leány lábainál térdelve): Bájós Ilka, miután atyáink kölcsönösen rend- be hozták a pénzkérdést: bátorokodom önnek bevallani, hogy kimondatahatal szeretem. * **A vasuti utazás biztonsága.** Az osztrák mérnök- és építészegylet folyóir- atának e heti számában Thein Márktól, a nagy. kir. államasutak osztálymérnökétől egy czikk jelent meg »Néhány szó a vasutak forgalmi biztonságáról« czimen, melynek szerzője meg- említvén, hogy tapasztalás szerint a vasuti szerencsétlenségek igen nagyrésze abból szár- mazik, hogy a mozdonyvezető az adott jelzést épen nem, vagy legalább is nem a kellő idő- ben veszi észre, e figyelmetlenség okát — igen helyesen — a vasuti alkalmazottak tulmeg- eröltetésben keresi. Lehet-e csodálkozni, ha a mozdonyvezetőnek és fűtőnek 18, sőt több órai megerőltető s a gépen mindig állva vég- zendő munka után nincs meg többé a fizikai

ereje, hogy a gép kezelése és megfigyelése mellett még a pályát is megfigyelje, az esete- ges akadályokat észrevegye és az adott jel- zésekre vigyázzon. A vasuti szerencsétlensé- gek számanak csökkentésére, legalább a nagy- forgalmu fővonalokon, az Amerikában divó rendszert kellene alkalmazni, a hol a mozdonyvezetőn és fűtőn kívül egy harmadik szem- mely is van állandón a gépen, kinek felada- ta e-upán a pályára, a jelzőkre és a váltók állására figyelni. Ezáltal a vasuti szerencsét- lenségek 90%-át el lehetne kerülni.

* **Elgázolt gyermek.** Tavaly október- ben Balogh Tihamer kocsisa Nagy Gábor el- gázolt egy Szilágyi János nevű 13 éves fiút, minek következtében ez 12 napig betegen fe- küdt. Az esetet ma tárgyalta a kir. törvényszék s vádlottat 14 napi fogságra és 10 főt pénz- büntetésre ítélte. Kir. ügyész is, vádlott is meg- nyugodtak az ítéletben.

* **Czigány hajsza.** Rossz idők járnak Debreczenben és környéken Farao érdemes ivadékaira. A csendőrség a rendőrséggel kar- kötve óriási buzgalmat fejt ki a fekete-barna faj csöndes helyre való betelerésére. Ugyanis egész karavánok tudolnak városunk fele, von- zatván a közelébe vásár edes pecsenye illat- tól. Csakhogy az ő részükéről kisebb a kínálat, mint a kereslet, vagy talán mind a kettő hiányzik s így a vásár alkatelemeit nem ke- pezhették sem mint árusok, sem mint vevők: tehát hogy valami tolvajtást ne kövessenek el, gondoskodni fognak róluk, hiven megörizve em- beri becsületüket.

A szórakozottság.

Van az urnaknak képzelődő lehetősége? Azt hiszem, hogy több vagy kevesebb, minde- kinek van. Mily szép is az, midőn az ember sebbel- lobbal sétálva szobájában, Italiába képzelé- magát. Ah! Italiában, egy narancsligetben sétálni, felséges dolog. Jaj de gyönyörű narancs: fel- nyulok utána. Beh csuf kiábrándulás. Kezem- mel szobám mesteregendáját érintetem. De azért kell képelőlni uraim! A képze- lődésnek több előnye van, mint hátránya. Ha az embernek nincs pénze, pénz ké- pzel a zsebébe s bemegy egy vendéglóba s enni, inni kér; fizetését nem tudván teljesíteni, ki- dobják. Ez még mindig előny, mert az tény, hogy mindig az marad hátul, aki dob: akit kidob- nak, az előre kerül. A képzelődő ember egyszersmind szóra- kozott is. Nem is csuf az, midőn a pecsétnyo- mót a gyertyához tartja s a pecsétviaszkat megnedvesíti, meg midőn az égő gyufát a szá- jába veszi s a szivarát hozzá tartja, hanem mégis az a legszebb, midőn annyira szóra- kozott, hogy hajdöntől megy az utcára s a járó- kelőknék parókájával köszön. De ez még mind semmi a mellett, midőn nagy kabátját akarja a fogasra fölakasztani és saját magát akasztja fel. Ennél nagyobb szórakozottságot nem tu- dok elképzelni. E mellett az nagyon kis ese- mény, ha a vonaton a koffert az ülésre teszi s ő maga a kofferek helyére ül. Az ilyenekkel szokott megtörténni, hogy a menetrendet csak a vonat elindulása után nézik meg s megér- kezvén, az állomásfőnöknek adnak 20 krajczárt és a hordárnak, ki a koffert hozta, meghajtják magukat. Egy itteni urral történt meg, hogy a pál- cáját a vendéglóban hagyta s a mar üres sü- rös poharat fölön csipte s távozott. Egy másik emberről beszéllek, hogy ki akarván menni, be- lépett a sifonörbe. Még sem hiszem, hogy annyira szóra- kozott legyen egy boltos, hogy midőn kérnek tőe 5 decziméter pántlikát, hát ne a pántliká- ból, hanem a méterből vágjon le 5 decz- métert és azt adja át. De azt hiszem, mert láttam, hogy a meg- mérendő tárgyat és a sulyokat is egy serpe- nyóba teszi s csodálkozik, hogy egyik serpe- nyó jobban lemélyed, mint a másik. A levélhordók is szenvednek ezen be- tegségben. Hoznak ajánlott levelet s a köny- vet, a melyet alá kell írni, ott hagyják s a le- velet elviszik. Nem is kell talán említenem a diákok, a ki a czukrot a czipőjébe s a federvajszot a kavé- jába tette. Egy nagyon tudományos urról beszéllek, ki elment a békák úterét vizsgálni; jobb kezé- ben a béka, balkezében az óra; majd vizsgá- lódását elvégzi s egy, kettő, az órát bedobja a mocsárba, a békát pedig zsebre rakja. A szórakozottaknak jellemző tulajdonsága, hogy ide-tova tekint s mégse lát semmit, ha pedig egy ismerőse megszólítja képes elebb a pudlikutyával, a mely elebe tartja a nagy man- csát kezét és baráti jobbot fogni s csak aztán köszön ismerősének. Elküldi cselédjét a patikába s elebb a szerelmes levelet adjon oda s csak miután a patikáros megizeni, hogy a benne foglaltat nem tudja elkészíteni, akkor veszi észre és küldi el a receptet. Akar szivarat venni s veszt zipkát s midőn ezt észreveszi, kemény elhatározással megindul, hogy vegyen szivarat s veszt még egy zipkát. Az egyik korcsolyát felkötö s a másikat a hóna alá fogja és úgy megy be a jégre. (Te- len nyáron, kánikulában é sem korcsolyázik minden szórakozottsága daczára.) Szivara nem ég. Kér tüzet. Kap és nagyot köszönve átadja

britanikáját s a tüzadó 1 és fél krajczáros hosszú szivarát a szájába fogja. Ilyen kicsi d o l g o k a t c s a k n e m v e h e t é s z r e. S mikor eldobja a szivarvéget, megesküszik, hogy elszivott egy britanikát. Hogyha, pláne töle kérnek gyufát, oda adja bajuszkefjét.

Kimegy az utcára s onnan nem be a szobájába (t.i. ha nem lakik emeleten) nem hogy a szobájából nézne ki az utcára. Na nézzen ide Szerkesztő ur, komoly dolgot akartam beküldeni s annyira szórako- zott vagyok, hogy ezt a tréfát küldtem be. Bocsánatot kérek.

Homo minimus.

Fekete, fehér és színes damast selymeket méterenként 1 frt. 40 krtól 7 frt. 75 krig (35 különböző fajtaban szállít egyes megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is pós- taber- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Min- tak postafordulóval küldetnek. Svájczba cím- zett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 8.

Külömfélék.

Egy anya rémtette. — Paltzenben Radstadt mellett e hó 5-én éjjel Breslauer Péter ácsmester két gyermekét, az egyik 2 éves, a másik 2 éves, meggyilkolták. A gyil- kosságot valószínűleg a gyermekek édes any- ja követte el, ki már hosszabb idő óta bus- komorságban szenved s férje távollétében el- megszavar vehetett rajta erőt, hogy véget ve- tett életének.

Herczeg-nő-apácza. Annak idejében megírtuk, hogy a tizenhét éves Schwarzen- berg Mária herczegnő, a hölgyarisztokráczia egy legbajosabb tagja, a smichovi Benedek- rendű apáczak zárdájába lépett be. — Az ifjú herczegnő felévi próbaideje most letelt s mint- hogy megmaradt szándéka mellett, hogy le- mond a világról, e hó 14-én fogja letenni el- ső fogadalmát Prágában, családja jelenlétében. Ezzel a fogadalommal a herczegnő már a zár- dához van kötve, de a főnökön még felold- hatja az alól. az ünnepélyes fogadalmat csak három év múlva teheti le, mely aztán örökre fölbonthatatlan. A smichovi zárda a legszi- gorrháb apáczarendhöz tartozik, melylyel a vilá- gról való teljes lemondás jár.

Köbányal sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Augusztus 8. a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehez (párónkint 300—400 klgiron felüli sulyban) 44.50—45.50. 2. Öreg közép (párónkint 300—400 klg- sulyban) 42.—42.50. 3. Fiatal nehez (párónkint 320 klgiron felüli sulyban) —46.50—47. 4. Fiatal közép (pá- rónkint 251—320 klg, sulyban) 47.—47.50. 5. Fiata- könnyű (párónkint 250 klgmig terjedő sulyban) 47.50. 6. Magyar szedett: 6. Nehez (párónkint 280 klgiron felüli sulyban) 42.50—43.50. 7. Közép (párónkint 220—280 klg, sulyban) 45.50—46.—8. Könnyű (pá- rónkint 220 klgig terjedő sulyban) 47.50—49.—III. Szerbiai: 9. Nehez (párónkint 260 klgiron felüli sulyban) 46.—46.50—10. Közép (párónkint 220—260 klg. suly- ban) 46.—46.50—11. Könnyű (párónkint 220 klgmig ter- jedő sulyban) 47.—48.— Sertés létszám: auguszt. 7. napján volt készlet 148.465 darab. A hizott sertés- üzletirányzata: változatlan. — Hizlali való sertés 16.—18.— malacz (4—11 hónapos korban) felhajtatott 5494 drb.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Férfi chifion ingek a hirneves Schroll-féle chifionból 1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr GALLÉROK, K É Z E L Ő K, NYAKKENDÖK, harisnyák, keztyük. Napernyők. esernyők. Kész mosó gyermek ruhácskák, Brassói posztók, TRICOT Peruvien és Doskin. SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL. (8.) 107.—

Előfizetés
holyben, vagy
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes
Alap szellemi rész
emény a szerkesztés
1702. sz. bármely

Előfizethet
Teleki K. Lajos kö
és a kiadóhatalm
1702. sz.

József

(R. N.)

József főherc
nagykorúsítjá
a királyi csal
fiát, a dicső

Őszinte,
millió meg m
hir hallatára
hogy népünk
barátjának ür
Alcsuth felé
szemünkben s
jük az egek t
szen ő úgy
mindnyájan a

Nincsen
több ellensége
gyar nemzett
harczolgunk
ellen s hála e
és karunknak
tünk ki a le
legerősebb elm

De talán
még nem kell
század elején,
a haladás ösz
ben. De mulh
minden lelkes
valaki, a ki fer
ségével és jósa
bot nyújtson n
lónkat, azt di
volt József ná
rosunk egyik leg
semmi ki nem

S dicső a
a most is élő
ben. Ő a király
magyarabb tagj
tozik örömmük
barátunk. Részt
mozgalmában,
tek buzgó párt
günk főparancs
szellemet. Ő ma

A „DEBRECZENI

ENY

Tele van loba
Zigó hullám
A levegő ragy
Szivem ragyog

Kialszik a ru
Évezredek a t
Jön az-éj seba
És felteszi csü

Csak a tiszta
Itt ég az örök
S híven követ
Sötét síromba

APRÓ E

Irla: Ko

— Mi lett, ugya
Panaszos az orczád
Mike Agni pic
is beszél . . . Nagy
csak úgy kibeszélni
az árvaságra jutott
hiába van édesanyja
a ki gondját viselje

*) Mutatvány sze

Új kútfürési vállalat!

Számos helyen sikeresen végzett kútfürések bizonyították, hogy Debreczen szab. kir. város területén, 40—60 mélyre mélységben

egészséges iszta ivóvíz bőven található.

Ezen oknál fogva — mintán jó ivóvíz szolgáltatás kut még elegendő számban nincsen, de a tiszta víz, ivásra, építkezési és más célokra egyaránt szükséges — kútfürési vállalat létesítésére határoztuk el magunkat, oly feladattal, hogy jó vízi kútakat, az eddig szokásban volt áráknál **jóval olcsóbban** létesítsünk úgy, hogy ez által a hazihelyesnek nagy része kútfürésre határozván el magát, minden nagyobb ház udvarán ivóvíz szolgáltatás kút található legyen.

E végül megféle, egészen új műszerekkel látunk el magunkat és a fürészek teljesítésére oly tapasztalt **szakembert szerződtettünk, ki szakképzettségét számos sikeres fürésssel Debreczenben és vidékén már bebizonyította.**

Kútfürésokra vonatkozó költségek, ki-számításokkal és felvilágosításokkal fel-szólításra legkészségesebben szolgálunk. A midőn új vállalatunkat a tekintetes városi tanácsnak, közönségi előjártóságoknak és a nyugdélmetti közönségnek figyelembe ajánljuk, becses pártfogásukért esedezünk. (272) 4—5.

Maradtunk teljes tiszteltet
gazdasági gégyára és gégyári raklára
BAUER és TÁRSA
DEBRECZENBEN.

**Szőlő gazdák
figyelembe!**

Peronospora ellen való
permetezéshez

AZURIN

feloldva üvegszámra

ugy **RÉZGÁLICZOT,**

jegeczes **SZÓDÁT**

igen jutányos árban ajánl

Rickl József Zelmós.

(3)

68.

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin
vásznak, kész fehérműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők
SZABÓ LAJOS FIAI
özégnél.

(171)

Leszállított árúk az egész idény alatt.

79--

A „DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrád-házban.)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „Debreczen” cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltnék.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.

